

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 55. Joannes Cerles a Regalistis graviter vexatus, atque officio amotus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

Sæc. XVII. tenus repararetur: Denique etiam præ-
A. C. 1681. fato Generali Præposito præcepit Pon-
 tificex, ut responsa, quæ desuper a suis
 subditis tulisset, Inquisitionis Assessori
 manifestaret. Hæc Pontificis mandata
 per ipsos, ut creditum est, Jesuitas in-
 notuere Parlamento, quod illico die
 decima octava Junii decrevit, ut Pari-
 siensium trium Collegiorum Superiores
 nulla mora in Curia comparerent, ac
 de Pontificis epistola & mandato ra-
 tionem redderent. Paruere hi, mor-
 que Parlamentum condito decreto Je-
 suitis inhibuit, ne quovis pacto Pon-
 tificis mandatum exequi præsumerent,
 nec cujuscunque Ordinis vel Congre-
 gationis Superiores aut Religiosi ullam
 Bullam vel Pontificis epistolam, præ-
 ter illas, quæ internam atque ordina-
 riam sui Conventus disciplinam concer-
 nunt, publici juris facere aut exequi
 auderent, ni omnibus gratiis & privi-
 legiis hucusque concessis spoliari velint.

§. LV.

*Joannes Cerles a Regalists graviter
 vexatus, atque officio amotus.*

*Gall. vind.
 pag. 302.*

Nondum Joannes Cerles Innocentii
 Pontificis epistolam acceperat, cum
 jamjam illi, qui nuper ob usurpata Ec-
 clesiæ beneficia anathemate percussi
 fuerant,

fuerant, in eum tota rabie insurgerent; Sæc. XVI.
A. C. 1681.
præprimis enim hunc insimularunt, quod

usurpata potestate, sibi Vicarii munus vindicasset: His quoque pro more suo suffragabatur Tolofanus Archipræsul, qui sine prævia causæ cognitione, servato nullo juris ordine, factam Cerlis electionem edito decreto irritam declaravit, & Fortasium, quem ab Eleemosynis habebat, in Cerlis locum, Vicarium Generalem atque Officialem designavit: In tanta rerum confusione, ac calamitatum cumulo Joannes Cerles die septima Januarii ad summum Pontificem sequentes transmisit literas: „Quanta sit hæc nostra tribulatio, Pat-
„ter Sanctissime, enarrare quis queat?
„dum enim Sanctitas Vestra, pendente
„istiusmodi negotii tractatione, non so-
„lum poneret fulmina, sed etiam ef-
„feratos tot adversariorum nostro-
„rum animos, omnimodis Paternæ
„Clementiæ officiis delinire conaretur,
„nobisque, & induciarum fides, & spes
„propediem ad futuræ pacis securita-
„tem pollicerentur; ecce repentina tem-
„pestas ingruit. Quodque sede vacante
„nihil innovari passi sumus, & nulla
„ratione adduci unquam potuimus, ut
„anathematizatos, & publice denun-
„tios Regalistas in communionem
„nostram admitteremus, bonis, patria,
Hist. Eccles. Tom. LXIV. S s „li-

Sæc. XVII. „libertate spoliatur; erramus in soli-
 A.C. 1681. „tudinibus, egentes, & angustiat,
 „vinculis, catenisque constricti, per
 „oppida circumducimur ad terrorem
 „omnibus incutiendum; cum sicariis
 „ac parricidis teterrimis ergastulis con-
 „clusi, suspiria mittimus surdis auribus
 „suscipienda; quid plura? Maledici-
 „mur, & blasphemamur: extra Syna-
 „gogas faciunt nos: & ne quid malis
 „nostris desit, in occisionem quoque
 „mittimur. „

„Stupenda, sed vera loquor, Pater
 „Sanctissime! extinctus enim est, sub-
 „latusque durissimi carceris incommo-
 „dis R. P. Carla, Canonicus ac Prior
 „noster, felix, quod libertatis Eccle-
 „siasticæ prima victima cecidit. Fuerat
 „ille venerabilis Episcopi nostri in re-
 „stauranda hujus nostri Capituli san-
 „ctiore disciplina adjutor, & administer
 „præcipuus: jamque senescebat, suæ
 „nostræque salutis sedulo invigilans;
 „cum ecce afflictis nobis, & lacryman-
 „tibus repente ac violenter eripitur.
 „Nulla innocentissimo Seni, qui vel
 „vultu Sanctimoniam spirabat, habita-
 „est reverentia; laboribus, morbis, &
 „extrema macie confectus rapitur, tra-
 „hiturque in ultimos Gallie recessus,
 „ibique in quadam arce includitur, quæ
 „cum sit ad littus Mediterranei maris,
 „sub

sub pestilenti aere posita, optimo Seni Sæc. XVII.
 exitio fuit. Morienti, ac tantum be- A. C. 1681.
 neficium cum lacrymis postulanti, Ec-
 clesiæ Sacramenta negata sunt; quod,
 cujus scelere factum sit, nondum pla-
 ne scire potuimus. R. P. Michaellem
 d'Aubarede Presbyterum virtutibus
 quam natalibus nobiliorem, quem pu-
 tabamus exilio tantum mulctatum,
 audivimus ductum Cadomum, ibique
 in carcerem detrusum. R. P. Rech-
 tam arcta custodia inclusus, constri-
 ctusque est, ut quid de eo factum sit,
 penitus ignoremus, nisi quod a non
 levi auctore didicimus, multas illum,
 initio præsertim, ærumnias esse per-
 pessus: quodque fidem superare vi-
 detur, multi temporis inedia crucia-
 tum. Cæteri Canonici Regulares,
 Fratres mei sedibus suis pulsi, in va-
 riis oppidis inter se, & a nobis diffi-
 tis, tristissimam (secundum hominem
 loquor) mæstissimamque vitam agen-
 tes, exulant.,

Ego peccator peccatorumque pri-
 mus, solus relictus sum, ut hæc nun-
 tiarem Sanctitati Vestræ. Quamquam
 quis relictum intactumque putet, ho-
 minem toties proscriptum, publica-
 tumque, tam diligenter quæsitum?
 quem si quis in domum admiserit, in
 summe bonorum libertatisque periculo

Ss 2

„ver-

Sæc. XVII. „versatur? ad quem capiendum Guber-
A. C. 1681. „nator & Præses Provinciæ ingentis

„mercedis pollicitatione omnes ac fin-
„gulos cohortatur? cui vincula trire-
„mes, & acerbiora fortasse supplicia
„parata sunt? Sed hæc mala, Beatif-
„sime Pater, culpæ meæ, atque adeo
„flagitia, in caput meum, iusto Dei
„iudicio invexerunt: cum sodales mei
„quorum consortio nec Mundus, nec
„ipsi digni sumus, non ut hostes, sed
„ut filii, non in pœnam, sed in pro-
„bationem, & in præmium flagellentur.

„Sic premimur, sic affligimur, Pa-
„ter Beatissime. Nec mitius habentur,
„quicunque suspecti sunt, auxilio nos,
„consilioque juvare suo, aut propen-
„sione benevolentia nos prosequi. Non
„modo periculosa, sed etiam exitiosa
„res est amicitia nostræ, quemadmo-
„dum multi experti sunt. In his est
„Albionensis Ecclesiæ Theologus, nomine
„Duserrier, vir inter nostrates, si quis
„quam alius, de Ecclesia benemeritis,
„pietate, eloquentia, rerum Ecclesiæ-
„asticarum peritia conspicuus, quem bo-
„nus quisque Episcopus non modo com-
„plectitur ut filium, sed etiam audit
„ut Magistrum, reveretur ut Patrem.
„Hunc in extremam Senectutem ver-
„gentem, in ultimos Burgundiæ fines
„ablegarunt, non alius certe criminis
„reum.

Sæc. XVII.
A. C. 1681.

„reum, nisi quod adversariis in suspi-
„cionem venerit, venerabili Episcopo
„nostro, & nobis consilium aliquando
„dedisse. Simili poena, & ob eandem
„causam affectus est Presbyter alius
„nomine Jacobus Cazanave, qui Eccle-
„siam Tolosanam eximia pietate, &
„Academiam singulari doctrina coho-
„nestat.,

„Oboriuntur mihi lacrymæ, cum
„de nobili quodam adolescente mentio-
„nem facio, qui, quod mandatum ali-
„quod nostrum Apamienſis Ecclesiæ
„foribus appendisset, in horrendas car-
„ceris tenebras projectus est, ibique
„foetore, aliisque loci molestiis prope-
„modum enectus, ut pro magno be-
„neficio habuerit, hinc eductum, ad
„Tribunal extraordinarii Judicis magna
„cum ignominia trahi, capitisque pe-
„riculum adire. Plus illi nocuit unus
„e nostris, qui consanguineus ejus est,
„quam proſit habere Patrum insignem
„militia Virum, & rebus gestis toto
„orbe conspicuum. Qua re proſecto,
„ſi quo alio argumento, intelligi poteſt,
„quanta ſit adverſariorum acerbitas,
„odiorumque magnitudo.,

„Alios permultos omitto, Pater
„Sanctissime, pro cauſſa Dei extrema
„quæque ſubeuntes. Sed hæc quanta
„ſint, levia fortasſe videbuntur, ſi con-
„feran-

Sæc. XVII. „ferantur cum lugendo illo schismate,
A. C. 1681. „quo in Ecclesia Apamiensi tunica

„Christi inconsutilis scinditur.,

„Illustrissimus Archiepiscopus Tolo-
 „sanus non dubitavit Presbyterum quem
 „dam mittere, qui per summam vim,
 „nobis omnibus expulsis, in illa Eccle-
 „sia, sede vacante, vices illius ageret,
 „revera, ut Sponsam Christi Regalitis,
 „ut vocant, conculcandam, adulter-
 „randamque traderet.,

„Religio magna est, ac summa pie-
 „tas Vicario Generali, partem contra
 „Canonicas Sanctiones auctoritatem
 „armis, quibus tota Regio pertrepat,
 „asserere: anathemate perculos homi-
 „nes altaribus admove: plebem Chris-
 „tianam ad celebranda cum excom-
 „municatis mysteria, & ab iis suscipien-
 „da Sacramenta, renuentem licet, &
 „fidem sacrarum legum obtestantem,
 „immissis militibus adigere: Monachos
 „& Sanctimoniales in obsequio reman-
 „entes, ab usu Sacramentorum arcere,
 „& Monasteriis suis ejicere: Sororem
 „Episcopi nostri, alteram Tabitham,
 „viduam Dynastæ Mirapicensis (quod
 „nomen inter Primates Regni perce-
 „leberrimum est) quæ jam multos annos
 „rudienti in Christiana disciplina pau-
 „peribus puellis, cum nonnullis piissi-
 „mis Virginibus, quas secum alebat,
 „sum-

„summa cum humilitate vacabat, Apa-
 „miis expellere: Seminarii domum,
 „qui locus orationi, piis lectionibus,
 „religioso silentio facer hucusque fue-
 „rat, Regalistarum clamoribus, aleis,
 „comotationibus, in multam noctem
 „protractis, foetandam relinquere: Apa-
 „miarum Prætori, Provinciæ Fuxensis
 „Proregi, Aquitaniæ Præsidi, eorum-
 „que Ministris Ecclesias ac Monasteria
 „diripientibus, rapinisque, ac sacrile-
 „giis cuncta miscentibus, non solum
 „non resistere, sed etiam omni ope fa-
 „vere, adniti, præsto esse.

„Tot tantisque flagitiis, ex uno
 „schismate, tanquam ex suo fonte pro-
 „fluentibus, accessit hæresis. Ajunt
 „enim homines isti Ecclesiæ perduel-
 „les, ac publicis instrumentis confi-
 „gnant, jus istud Regaliæ, non aliunde
 „adscitum, non Ecclesiæ, aut sanctæ
 „Sedis beneficio partum, sed ipsis Re-
 „gibus innatum, ipsorumque sceptro,
 „ac diademati naturæ legibus ita esse
 „conjunctum, ut ab iis nulla ratione
 „divelli possit: hoc est, licere Laicis qua-
 „tenus Laici sunt, si modo rerum potian-
 „tur, præcipua Episcoporum obire munia:
 „Canonicos, qui sede vacante spirituales
 „jurisdictionem habent, efficere: Theolo-
 „gos ad prædicandum Dei verbum mitte-
 „re: Parochis curandas animas tradere,

S s 4

„&

Sæc. XVII.
 A.C. 1681.

Sæc. XVII. „& alia id genus multa præstare. Qui
A. C. 1681. „error, Pater Sanctissime, Henricianæ
 „hæresi, toties a sancta sede profligatæ,
 „non modo simillimus est, sed ea multo
 „pejor, multoque pestilentior. Quod
 „enim Henriciani obscure, & quasi per
 „ambages innuebant, isti palam profi-
 „tentur, & prædicant. Ex investitu-
 „ris veniebatur quidem ad hæresim; at
 „sensim, nec nisi per multos gradus.
 „At in Regalia statim se prodit, & quæ
 „olim in investituris erubescerat, os,
 „frontemque meretricis assumit hæresis.
 „Hujus præcipui fautores, Beati-
 „sime Pater (horrens, lugensque dico)
 „RR. PP. Societatis Jesu censentur, &
 „sunt. Non mentior Petro, quem scio
 „coram se mentientes verbi sui mucrone
 „aliquando interemisse. Hi enim pri-
 „vatis colloquiis, publicis professorum
 „prælectionibus, libris quoque in lu-
 „cem editis, Regnantium in rebus Ec-
 „clesiasticis auctoritatem evehunt, &
 „extollunt. Hi summos Pontifices,
 „quorum constantia in vindicanda Ec-
 „clesiæ libertate omnium Sæculorum
 „venerationem promeruit, tamquam
 „aut plus æquo credulos, aut nimium
 „in consiliis præcipites, aut gerendæ
 „rei parum idoneos spernunt, scomma-
 „tis, dictisque proscindunt. Non
 „habent alios Regalistæ consiliarios,
 „patro-

„patronos, amicos, per hos fit illis in Sæc. XVII.
 „Aulam aditus, horum consilio, suasu- A.C. 1681.
 „que multi, quos ante religio impedi-
 „bat, fractis tandem conscientiae repa-
 „gulis, in Beneficia Regaliæ, ut men-
 „tiuntur, obnoxia, impetu facto irrue-
 „runt. Ut non immerito quispiam di-
 „xerit, Regaliæ parentem esse Patrem
 „Ferrier: Nutritium, & educatorem
 „Patrem de la Chaise: Præconem Pa-
 „trem Maimburg: Defensores, & Ad-
 „vocatos, atque adeo milites, cæteros
 „omnes Jesuitas. Quod quidem mirum
 „nullatenus videri debet; pinquiores
 „enim Regaliæ fructus Societas perci-
 „pit; nam cum hujusmodi Beneficia
 „ex nutu fere, ac voluntate Confessarii
 „conferantur a Principe, nulla re ma-
 „gis Societatis potentia provehitur.
 „Hoc illi familias devincit, hoc innu-
 „merabilem clientum multitudinem illi
 „conciliat.,

„Quod pertinet ad Archiepiscopum
 „Tolosanum, ut est Jesuitis in cæteris
 „rebus addictissimus, ita in opprimen-
 „dis nobis conjunctissimus. Hujus erga
 „Sanctam sedem animum nulla res ma-
 „gis demonstrat, quam quod nuper
 „recepto Apostolico Brevi præstitit. Vo-
 „cat illico Regium Notarium, jubetque
 „scribere: nefas esse, sibi ullum Pon-
 „tificium rescriptum injussu Regis, aut
 Ss 5 „lege-

Sæc. XVII. „legere, aut aperire. Eam esse Con-
 A.C. 1681. „cordatorum fidem: sic ferre Ecclesiæ

„Gallicanæ libertates. O miseram li-
 „bertatem, omni servitute crudeliorem!
 „qua durissimo sæcularium potestatum
 „jugo Gentium Regina subicitur, tot-
 „que habet ergastula, quot sunt in Gal-
 „lia Jurisdictionum Curia.

„Ad istiusmodi calamitosam liber-
 „tatem pertinet, quod nuper in Senatu
 „Tolosano, authore Illustrissimo Archie-
 „piscopo, factum est. Nam cautum
 „fuit, ne quis in posterum ullum Apo-
 „stolicum Breve reciperet, quod non
 „esset prius in Consilio Regis excussum,
 „ipsique probatum, multaue immensa
 „dicta eis, qui secus fecerint. Ego vero,
 „quod Breve miserim, ac unus e Ca-
 „nonicis nostris, quod obtulerit, in præ-
 „nam nescio quam (gravissimam certe)
 „diligentissime quærimur.,

„Ecce, Sanctissime Pater, non Apa-
 „miensis modo, sed totius Ecclesiæ
 „Gallicanæ miseria, & ærumnosa con-
 „ditio, hæc ad Sanctitatem Vestram
 „supplices manus tendit, quantum per
 „vincula, quibus atteritur, tendere
 „licet. Consolamini, precor, mæren-
 „tem, erigite conculcatam, vinctam,
 „captivamque redimite. Pereat, Pa-
 „ter Sanctissime, spes adversariorum
 „nostrorum, qui totam vincendi spem
 „ciam

„ciam in eo collocant, quod tristissi- Sæc. XVII.
„mum, acerbissimumque luctum uni- A. C. 1681.
„verso Christiano orbi afferre debet.

„Quorsum enim negotium istud in tam
„longas, tamque affectatas moras pro-
„trahitur? sperant nimirum, nec dissi-
„mulant, extinctis tum Alecensi, tum
„Apamiensi Venerandis Præsulibus, qui
„duo soli conatibus eorum adversaban-
„tur, litem ipsam ex ipsorum voluntate,
„sub alio summo Pontifice, finem pro-
„pediem habituram.

„Quod quidem, vel cogitasse sce-
„lus, & parricidio simillimum. Sed
„hæc tam impia, tam crudelis expecta-
„tio divinæ providentiæ munere deci-
„pietur. Vivet, vivet in multos annos
„Sanctitas Vestra, Ecclesiamque Gal-
„licanam non modo Regaliæ compedi-
„bus liberabit, sed alia quoque vetu-
„stiora ipsius vincula, catenasque con-
„fringet. Cujusmodi sunt extincta pror-
„sus Ecclesiastica jurisdictio, Clerico-
„rum omnium pessumdada dignitas, &
„ea portenta, quæ vocant appellatio-
„nes ab abusu, quibus quidem per sum-
„mam temeritatem, & supra Episco-
„pale fastigium, & supra Sanctam se-
„dem erigit se sæculare Tribunal.

„Hæc sunt vota, Sanctissime Pater,
„non nostra duntaxat, sed omnium fere
„tum Clericorum, tum Episcoporum
„totius

Sæc. XVII. „totius Galliæ, quorum eadem est no-
A. C. 1681. „biscum Sententia, etiamsi præ metu
 „longe sit dispar agendi ratio.

„Quod ad nos attinet, Pater Bea-
 „tissime, immensas Sanctitati Vestræ
 „gratias referimus, non solum quod
 „nos, causamque nostram, Paterna
 „benignitate prosecuta sit, sed etiam,
 „quod ad nostram tenuitatem indignum
 „Apostolico vertice minime putaverit.
 „Qua in re, Pater Beatissime, sicut in
 „cæteris omnibus, summorum Aposto-
 „lorum vestigiis insistitis; nam & Pau-
 „lus pro Onesimo fugitivo mancipio,
 „& Discipulus Domini, Electæ foeminæ
 „Canonicam scripsit Epistolam. Nos
 „vero ea res & honore cumulat, & so-
 „lacio plurimum afficit. Nam quemad-
 „modum Machabæi inter tot adver-
 „saria nullum aliud rebus suis refugium so-
 „lacioque quærebant, habentes so-
 „lacio Sanctissimos libros; ita nos tot
 „malis jactati, tot incommodis affecti,
 „vix tanti doloris acerbiter sentimus,
 „habentes solacio Apostolicas literas.
 „Ignoscat precor, Sanctitas Vestræ,
 „quod ad ipsam minus decenti charta
 „scribere non dubitaverim, istud non
 „meæ culpæ, sed fugæ tribuendum.”